

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปัจจัยการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย

ศรัญญา เนียมฉาย*

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

*Corresponding Author Email: saranyaa.niemchai@gmail.com

Received: May 29, 2025; Revised: July 18, 2025; Accepted: July 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology Research) ด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้รับบริการหรือผู้ที่เคยใช้บริการโฮมสเตย์ต้นแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 480 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ มากำหนดแนวทางในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ นักวิชาการ และตัวแทนผู้รับบริการที่เคยไปใช้บริการโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 23 คน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบของปัจจัยการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ ด้านการจัดทีมงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดการนโยบาย ด้านที่พักและพื้นที่โดยรอบ ด้านการจัดการพลังงาน ด้านการขนส่ง ด้านกิจกรรมและการท่องเที่ยวธรรมชาติ ด้านรายการจัดซื้อและการจัดการการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการจัดการของเสีย ด้านการจัดการน้ำ ด้านที่มีค่าค่าน้ำหนักและผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า องค์ประกอบทุกตัวมีความสอดคล้องกลมกลืน ซึ่งได้รับการยืนยันจากสนทนากลุ่ม 2) แนวทางการพัฒนา ผู้วิจัยเสนอ “WE WEALTH STANDARD” คือ การนำเสนอโมเดลของความอุดมสมบูรณ์ และความมั่งคั่งของสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การเป็นโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นแนวทางการทำโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้ประกอบการสามารถนำไปปรับใช้ในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทยเพื่อเข้าสู่การเป็นโฮมสเตย์มิตรกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: โฮมสเตย์ ที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โฮมสเตย์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

Confirmatory Factor Analysis of Environmentally Friendly Homestay Management in Thailand

Saranya Niemchai*

Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University

*Corresponding Author Email: saranyaa.niemchai@gmail.com

Received: May 29, 2025; Revised: July 18, 2025; Accepted: July 29, 2025

Abstract

This research aims to analyze confirmatory factors and propose development guidelines for environmentally friendly accommodation management within the homestay sector in Thailand. Employing a mixed-methods research approach, the quantitative component utilized a structured questionnaire to collect data from 480 individuals who had previously used environmentally friendly model homestays. The data were analyzed using Confirmatory Factor Analysis (CFA). In the qualitative phase, findings from the quantitative analysis were used to inform the framework for focus group discussions. Key informants included representatives from government agencies, the private sector, business operators, academics, and customers who had experience with eco-friendly homestays, totaling 23 participants. Content analysis was employed to interpret the qualitative data.

The results of the study revealed the following: The components for developing eco-friendly accommodation management in the homestay sector in Thailand consist of eight key dimensions: 1) Waste Management 2) Energy Management 3) Water Management 4) Eco-friendly Team and Policy Management 5) Activity and Nature Tourism 6) List of Purchasing and Procurement Management 7) Transportation 8) Home and Nearby Area. The goodness-of-fit test of the model with empirical data indicated that all components were well-aligned, as validated by the focus group discussions. For development guidelines, the researcher proposed the "WE WEALTH STANDARD" as a model representing environmental abundance and prosperity, serving as a framework for the development of eco-friendly homestays. This model provides a strategic guideline for homestay operators to adopt and implement within the homestay accommodation sector in Thailand, aiming to achieve sustainable eco-friendly homestay practices.

Keywords: Homestay, Eco-Friendly Accommodation, Eco-Friendly Homestay, Sustainable Tourism

บทนำ

ในปัจจุบันความยั่งยืนทางการท่องเที่ยวเป็นประเด็นสำคัญที่ทั่วโลกให้ความสนใจ ครอบคลุมถึงความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม สำหรับประเทศไทยแล้วการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักที่สร้างเศรษฐกิจให้เติบโตเป็นผลมาจากการมีทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทั้งทางด้านธรรมชาติและวัฒนธรรม และควมมีไมตรีจิตของคนไทยถือเป็นสิ่งจูงใจให้นักท่องเที่ยว อีกทั้งค่าครองชีพอยู่ในระดับที่ไม่สูงทำให้มีคัมค่าเงิน (Yothicar et al., 2023) จากความได้เปรียบดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้า แต่ในทางกลับกันระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นยังเป็นรูปแบบเดิม คือ การใช้ทรัพยากรในการผลิตแล้วทิ้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของโลก ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศและคุณภาพชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก จึงทำให้เกิดแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยให้ความสำคัญถึงสิ่งแวดล้อมเป็นวาระใหญ่สนับสนุนให้ใช้สิ่งของหรือทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุด ในปัจจุบันนี้จึงเกิดความร่วมมือจากหลายประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน รัฐบาลได้สนับสนุนให้ภาคธุรกิจการท่องเที่ยว ให้ตระหนักถึงความสำคัญกับการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco-Friendly) มากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการได้เล็งเห็นถึงโอกาสทางธุรกิจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่สามารถนำไปใช้และสร้างสรรค์ธุรกิจได้อย่างยั่งยืน เพื่อตอบโจทย์พฤติกรรมและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปของผู้คนทั่วโลก

การท่องเที่ยวของประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายจึงทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกรูปแบบการท่องเที่ยวตามความต้องการ หนึ่งในรูปแบบที่ได้รับความนิยม คือ การท่องเที่ยวชุมชน ที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม โดยได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ใช้ศักยภาพของพื้นที่ และความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในการยกระดับมูลค่าในห่วงโซการผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น (Sriget, 2023) ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ Bio-Circular-Green Economy Model (BCG) เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการชุมชนอย่างยั่งยืนให้แก่ชุมชน อีกทั้งนักท่องเที่ยวยังสามารถแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เพิ่มประสบการณ์ พร้อมเข้าพักร่วมกับคนในท้องถิ่น ในรูปแบบของโฮมสเตย์ซึ่งเป็นที่พักที่มีลักษณะเฉพาะ คือ การแบ่งบ้านพักอาศัยส่วนตัวให้นักท่องเที่ยวได้พักมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของบ้าน (Tekhanmag, 2021)

จากเหตุผลข้างต้น การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปัจจัยการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย จึงมีความสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปัจจัยการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พัก เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย โดยผลการศึกษาดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนโดยดึงเอาศักยภาพของสิ่งที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ชุมชนเกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายมากขึ้น เสมือนเป็นการเพิ่มช่องทางการพัฒนาเพิ่มให้กับกลุ่มผู้ประกอบการโฮมสเตย์และยังเป็นองค์ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาโฮมสเตย์ให้มีศักยภาพและทำให้ชุมชนที่ถือเป็นรากฐานสำคัญของประเทศเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น สอดรับกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่เป้าหมายที่ 9 คือ สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม และเป้าหมายที่ 12 คือ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

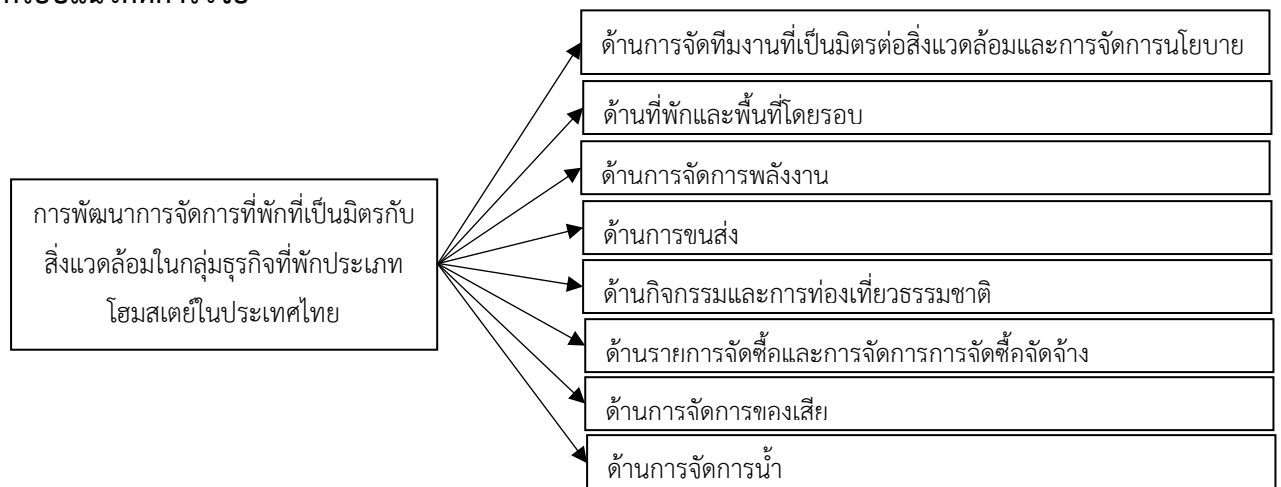
1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปัจจัยการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย

2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา แนวคิดเกี่ยวกับที่พักประเภทโฮมสเตย์ การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในธุรกิจที่รูปแบบการจัดการในกลุ่มธุรกิจที่พัก โฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ นักวิชาการ และผู้รับบริการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 23 คน ในส่วนของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้รับบริการหรือผู้ที่เคยใช้บริการโฮมสเตย์ต้นแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 480 คน
3. ขอบเขตด้านสถานที่ คือ โฮมสเตย์ต้นแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้ง 11 แห่ง ที่ได้รับมาตรฐานกระทรวงพลังงานพัฒนายกระดับโฮมสเตย์ไทย ประกอบด้วย วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านม่วงคำ จังหวัดเชียงใหม่ บ้านเมืองรวง จังหวัดเชียงราย ไทลื้อโฮมสเตย์ชุมชนศรีดอนชัย จังหวัดเชียงราย โฮมสเตย์ไถลื้อเมืองรวงเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ โฮมสเตย์บ้านโคกเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เทนมัยโฮมสเตย์ จังหวัดสุรินทร์ ย่านเก่าวังกรด จังหวัดพิจิตร ไม้ตาพูดโฮมสเตย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โฮมสเตย์เชิงอนุรักษ์บ้านถ้ำเสือ จังหวัดเพชรบุรี ห้วยสะพานโฮมสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี และทุ่งหัวโฮมสเตย์โกตอน จังหวัดสตูล
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระหว่างเดือน ตุลาคม 2566 - ตุลาคม 2567 เป็นระยะเวลา 1 ปี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยจากการสังเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับโฮมสเตย์

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ให้ความหมายของโฮมสเตย์ หมายถึง การที่ผู้รับบริการได้เข้าไปพักอาศัยอยู่ร่วมกันกับเจ้าของบ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้ามาศึกษาถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวบ้าน เจ้าของบ้านเต็มใจที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรม แลกเปลี่ยนความรู้ โดยได้รับค่าตอบแทนตามความเหมาะสม และเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรมชนบท การท่องเที่ยวแบบนี้ปรากฏในสังคมไทยมาเป็นเวลานาน โดยที่มีรูปแบบและกิจกรรมที่แตกต่างกันและหลากหลาย (Junping and Intaraporn, 2024) จะเห็นได้ว่ารัฐบาลมีนโยบายเน้นบทบาทของการพัฒนาชุมชนให้

ความสำคัญในการสร้างรายได้ในท้องถิ่นโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ โดยการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่เกิดจากการนำแนวคิดที่สำคัญ 2 แนวคิดมาผนวกเข้าด้วยกัน คือ 1) แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) และ 2) แนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources Conservation) โดยรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ประกอบด้วย 1) ธรรมชาติที่สร้างความพอใจแก่ผู้รับบริการ 2) ความรับผิดชอบในการอนุรักษ์ธรรมชาติอย่างยั่งยืน และ 3) การมีส่วนร่วมของชุมชน

2. แนวคิดเกี่ยวกับโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco-Friendly Homestay)

สำหรับประเทศไทย โฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco-Friendly Homestay) หมายถึง โฮมสเตย์ที่ได้มาตรฐานมีจุดเด่นในการอนุรักษ์และดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ลดการใช้พลังงาน รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการพื้นที่สีเขียว (Venugopal and Ranganath, 2025) โดยได้มีเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับกรมการท่องเที่ยวได้พัฒนาต่อยอดโฮมสเตย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยเพื่อยกระดับให้เป็นต้นแบบโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยร่วมกับกระทรวงพลังงาน ได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานการส่งเสริมโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco-Friendly Homestay) ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการจัดการนโยบายและการจัดการทีม 2) ด้านที่พักและพื้นที่โดยรอบ 3) ด้านการจัดการพลังงาน 4) ด้านการขนส่ง 5) กิจกรรมการท่องเที่ยวและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 6) การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารการใช้วัสดุและสินค้าคงคลัง 7) การจัดการของเสีย และ 8) การจัดการน้ำ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวที่ต้องการเข้าพัก ช่วยสร้างรายได้ อีกทั้งในเรื่องการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งยังส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจภายในประเทศหมุนเวียนที่ดี เป็นการสร้างมาตรฐานแบบใหม่ให้กับที่พัก ยกกระดับให้ดีขึ้นกว่าเดิมในด้านการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยใช้ศักยภาพของพื้นที่ เน้นความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรม ในการยกระดับมูลค่าในการผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการชุมชนอย่างยั่งยืนให้แก่ชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology Research) แบบเชิงอธิบายเป็นลำดับ (The Explanatory Sequential Design) ดำเนินการวิจัยสองระยะ โดยเริ่มต้นด้วยการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากนั้นนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ มาเป็นกำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ผู้รับบริการที่เคยใช้บริการโฮมสเตย์ต้นแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คำนวณขนาดตัวอย่างโดยพิจารณาจำนวนพารามิเตอร์ ซึ่งจำนวนตัวแทนที่เหมาะสมในการนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันต้องมีอัตราส่วนอย่างน้อยจำนวน 10 ต่อ 1 พารามิเตอร์ โดยครั้งนี้มีจำนวนตัวแปรสังเกตได้จำนวน 48 ตัวแปร เมื่อนำไปคูณ 10 เท่า จึงได้ทั้งสิ้น 480 ตัวอย่าง และใช้การเลือกสุ่มแบบหลายชั้น (Multi-stage Sampling) ใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) ตามภูมิภาค จากนั้นกำหนดการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดเกณฑ์ต้องเป็นผู้ใช้บริการโฮมสเตย์ต้นแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในช่วง 1 ปี ในการเก็บข้อมูล

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information) ในการศึกษาครั้งนี้ คือ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ นักวิชาการ และตัวแทนผู้รับบริการที่เคยไปใช้บริการโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ได้คัดเลือกโดยใช้วิธีการเลือกแบบมีเกณฑ์ (Criterion Sampling) ได้กำหนดคุณสมบัติเพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ครอบคลุมประเด็น

ของการวิจัย คือ ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือใช้บริการโฮมสเตย์ต้นแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในช่วง 1 ปี จำนวน 23 คน โดยมีระดับความคลาดเคลื่อน 0.48 - 0.46 อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อน 0.02 โดยอ้างอิงจาก Macmillan (1971)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ปัจจัยการพัฒนากิจการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดการนโยบายและการจัดการทีม 2) ด้านที่พักและพื้นที่โดยรอบ 3) ด้านการจัดการพลังงาน 4) ด้านการขนส่ง 5) ด้านกิจกรรมและการท่องเที่ยวธรรมชาติ 6) ด้านรายการจัดซื้อและการจัดการการจัดซื้อจัดจ้าง 7) การจัดการของเสีย และ 8) การจัดการน้ำ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือใน ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับวุฒิการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ 2) ข้อมูลด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว/เข้าพักโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3) ข้อมูลด้านองค์ประกอบของการให้บริการที่พักโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการประเมินค่าเป็นตัวเลข 5 ระดับ (5-Point Likert scale) 48 ข้อคำถามจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การทดสอบความเที่ยงและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) เชิงเนื้อหาใช้เทคนิคการหาค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแบบสอบถาม 5 ท่าน ได้คะแนน IOC ระหว่าง 0.60 - 1.00 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์พิจารณา 0.5 ถือว่าเหมาะสม จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้รับบริการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) จำนวน 30 ชุด เพื่อนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของข้อคำถาม (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.941 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ (Hair et al., 2014)

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แนวคำถามกึ่งโครงสร้างเป็นประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มโดยให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแสดงทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของการให้บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มนำเสนอความเห็นตามทัศนคติและประสบการณ์จากผู้ให้ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยจะทำหน้าที่เป็นผู้จดบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ และสังเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้เผยแพร่แบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ อีเมล และ เพชบุ๊ก เป็นต้น โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามผ่าน Google Form สามารถตอบได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ต่อไป

5.2 การเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่มและบอกจุดมุ่งหมาย ประสานงานกับนักวิชาการที่มีองค์ความรู้ในเรื่องการจัดการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักโฮมสเตย์ มาทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการ (Moderator) โดยใช้แนวคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question) เป็นเครื่องมือ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว/เข้าพักโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

ค่ามัธยฐาน (Mode) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) ส่วนที่ 2 คือ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) โดยเป็นการทดสอบความสอดคล้องระหว่างตัวแปรเพื่อยืนยันตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ

6.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยเป็นการสนทนากลุ่มแบบออนไลน์ เพื่อให้ได้ข้อได้พบ พร้อมแสดงความคิดเห็นต่อกัน และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการบรรยายเนื้อหาของข้อความในการประชุมกลุ่ม เน้นความเป็นวัตถุวิสัย (Objectivity) และอิงกรอบทฤษฎี

ผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปัจจัยการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 สถานภาพโสด จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 อายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 ระดับคุณวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 รายได้ต่อเดือน มากกว่า 15,001-20,000 บาท จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 อาชีพ พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2

ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยว เกี่ยวกับประสบการณ์การเดินทางท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีประสบการณ์การเดินทางท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่พักค้างคืน จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 เดินทางกับครอบครัว และญาติ จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 มีวัตถุประสงค์ในการมาใช้บริการเพื่อพักผ่อนในวันหยุด จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยว/ผู้ให้บริการสำรองห้องพักคนกลาง เช่น Airbnb, Agoda เป็นต้น จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 เหตุผลการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเข้าพักคือ ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 และมีค่าใช้จ่ายระหว่างการเข้าพักระหว่าง 3,001-6,000 บาท จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1

ผลการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูล พบว่าค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) เท่ากับ 0.835 และการวิเคราะห์ Bartlett's Test of Sphericity ประกอบด้วยค่า Approx. Chi Square เท่ากับ 7242.830 ค่า df เท่ากับ 1128 ได้ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.000 แสดงถึงข้อมูลแต่ละปัจจัยมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทยมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เหมาะสมสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไปได้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปัจจัยการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย

ข้อคำถาม	Item Code	Factor Loading	CR	AVE
1. ด้านการจัดการนโยบายและการจัดการทีม			.948	.755
- การวางนโยบายและเป้าหมายด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	POL1	0.741		
- การแต่งตั้งผู้นำและกำหนดความรับผิดชอบการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	POL2	0.832		
- การประกาศนโยบายการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้คนในชุมชนทราบ	POL3	0.833		
- การดำเนินการตามนโยบายการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	POL4	0.851		

ข้อคำถาม	Item Code	Factor Loading	CR	AVE
- การกำหนดความรับผิดชอบในการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	POL5	0.842		
- การวางแผนทางพัฒนาบุคลากรเรื่องการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	POL6	0.707		
chi square/df = 1.742, CFI = 1.000, GFI = 1.000, RMSEA = 0.032, P-Value = 0.162				
2. ด้านที่พักและพื้นที่โดยรอบ			.938	.719
- การลดการใช้พลาสติกโดยใช้อุปกรณ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อตกแต่งสถานที่	NEA7	0.681		
- การปลูกต้นไม้ที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น และใช้ประโยชน์ในการตกแต่งพื้นที่	NEA8	0.702		
- การเลือกใช้ภาชนะที่คงทนถาวรและสามารถนำกลับมาใช้ได้	NEA9	0.944		
- การบริการน้ำดื่มในห้องพักด้วยขวดแก้วแทนขวดพลาสติก	NEA10	0.683		
- การเลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่ย่อยสลายได้สำหรับวัสดุที่ใช้แล้วทิ้ง	NEA11	0.698		
- การส่งเสริมสนับสนุนการใช้ผ้าแทนกระดาษทั้งในห้องครัว และห้องอาหาร	NEA12	0.661		
chi square/df = 1.540, CFI = 1.000, GFI = 1.000, RMSEA = 0.034, P-Value = 0.184				
3. ด้านการจัดการพลังงาน			.930	.695
- การบำรุงรักษาอุปกรณ์แสงสว่างให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ENE13	0.681		
- การตรวจสอบและลดการใช้แสงสว่างที่ไม่จำเป็น	ENE14	0.763		
- การปรับลดพื้นที่ปรับอากาศ เพิ่มการถ่ายเทอากาศและรักษาสิ่งแวดล้อม	ENE15	0.842		
- การใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานและมีประสิทธิภาพสูง	ENE16	0.734		
- การผลิตพลังงานทดแทนการใช้ไฟฟ้า	ENE17	0.564		
- การมีมาตรการติดตาม ตรวจสอบและลดการใช้พลังงาน	ENE18	0.513		
chi square/df = 1.742, CFI = 1.000, GFI = 1.000, RMSEA = 0.041, P-Value = 0.112				
4. ด้านการขนส่ง			.922	.692
- การใช้พลังงานทางเลือกในการขนส่งภายในที่พักและชุมชน	TRA19	0.733		
- การส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	TRA20	0.804		
- การมีแผนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว	TRA21	0.782		
- การใช้บรรจภัณฑ์ที่รักษาสิ่งแวดล้อมย่อยสลาย หรือนำกลับมาใช้ใหม่ได้	TRA22	0.664		
- การมีระบบโครงข่ายการสัญจรที่เชื่อมต่อครอบคลุมกัน	TRA23	0.554		
- การควบคุมความเร็วในพื้นที่เพื่อลดมลพิษทางเสียง การประหยัดน้ำมัน	TRA24	0.555		
chi square/df = 1.453, CFI = 1.000, GFI = 0.992, RMSEA = 0.046, P-Value = 0.071				
5. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว			.937	.718
- การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับผู้รับบริการสู่การชดเชยคาร์บอน	ACT25	0.621		
- การมีส่วนร่วมและสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน	ACT26	0.783		
- การใช้และส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่เป็นของพื้นเมืองหาได้ในท้องถิ่น	ACT27	0.883		
- การมีกิจกรรมส่งเสริมด้านประวัติศาสตร์	ACT28	0.783		
- การมีกิจกรรมส่งเสริมด้านเอกลักษณ์ ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม	ACT29	0.693		
- การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่สร้างการมีส่วนร่วมกับคนในชุมชน	ACT30	0.571		
chi square/df = 1.468, CFI = 1.000, GFI = 0.992, RMSEA = 0.030, P-Value = 0.190				
6. ด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง			.727	.940
- การจัดซื้อสินค้าในปริมาณที่เหมาะสม	INV31	0.571		

ข้อคำถาม	Item Code	Factor Loading	CR	AVE
- การวางแผนและบริหารจัดการวัสดุและสินค้าคงคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ	INV32	0.711		
- การจัดซื้อวัตถุดิบภายในท้องถิ่นตามฤดูกาลและวางแผนเมนูอาหาร	INV33	0.873		
- การใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยพิจารณาจากฉลาก	INV34	0.753		
- การเลือกและซื้อผลิตภัณฑ์ที่ทำได้ในท้องถิ่น	INV35	0.853		
- การรายงานข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่อผู้นำ	INV36	0.684		
chi square/df = 1.583, CFI = 1.000, GFI = 0.992, RMSEA = 0.040, P-Value = 0.112				
7. ด้านการจัดการของเสีย			.915	.668
- การจัดการเศษอาหาร ก่อนเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพ	WAS37	0.293		
- การนำเศษอาหาร น้ำมันและไขมันไปกำจัดอย่างถูกต้อง	WAS38	0.385		
- การมีมาตรการลดการเกิดขยะจากผู้ให้บริการ พนักงาน	WAS39	0.647		
- การจัดให้มีภาชนะแยกเศษอาหาร เครื่องดื่ม เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้	WAS40	0.905		
- การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์	WAS41	0.805		
- การไม่มีขยะตกค้างภายในพื้นที่สถานประกอบการ	WAS42	0.654		
chi square/df = 1.754, CFI = 1.000, GFI = 0.995, RMSEA = 0.040, P-Value = 0.752				
8. ด้านการจัดการน้ำ			.922	.675
- การมีมาตรการลดการใช้น้ำสำหรับผู้ให้บริการและพนักงาน	WAT43	0.423		
- การส่งเสริมให้ผู้มาใช้บริการ ใช้ผ้าเช็ดตัว ผ้าปูที่นอนซ้ำ กรณีพักมากกว่า 1 คืน	WAT44	0.542		
- การใช้อุปกรณ์ประหยัดน้ำ หรือจัดการน้ำในบริเวณต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ	WAT45	0.601		
- การนำน้ำที่ผ่านการใช้แล้ว หรือที่ผ่านการบำบัดคุณภาพแล้วมาใช้ประโยชน์	WAT46	0.844		
- การทำรายงานสถิติการใช้น้ำ เพื่อประโยชน์ในการติดตามการใช้น้ำ	WAT47	0.741		
- การควบคุมการรดน้ำสนามหญ้าและพืชพรรณในช่วงเวลาที่เหมาะสม	WAT48	0.723		
chi square/df = 1.650, CFI = 1.000, GFI = 0.993, RMSEA = 0.004, P-Value = 0.612				

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ของปัจจัยมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ ด้านการจัดทีมงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดการนโยบาย ด้านที่พักและพื้นที่โดยรอบ ด้านการจัดการพลังงาน ด้านการขนส่ง ด้านกิจกรรมและการท่องเที่ยวธรรมชาติ ด้านรายการจัดซื้อและการจัดการการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการจัดการของเสีย ด้านการจัดการน้ำ โดยองค์ประกอบ 8 ด้าน มีค่าดัชนี chi square/df มีค่าตั้งแต่ 0.000 – 1.754 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง CFI (Comparative Fit Index) มีค่าตั้งแต่ 0.000 – 1.000, ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) มีค่าตั้งแต่ 0.000 – 0.046 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (P-Value) ขององค์ประกอบแต่ละตัว มีค่าตั้งแต่ 0.000 – 0.752 ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องทุกตัวผ่านเกณฑ์พิจารณา แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบแต่ละด้านมีความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดี โดยน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ (Factor loading) อยู่ระหว่าง 0.00 – 0.90 ค่าความเที่ยงของตัวแปร (Composite Reliability: CR) ซึ่งควรมีค่ามากกว่า 0.6 มีค่าระหว่าง 0.000 – 0.948 และค่าความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดแล้ว (Average Variance Extracted: AVE) ซึ่งควรมีค่ามากกว่า 0.5 มีค่าอยู่ระหว่าง 0.000 – 0.755 โดย องค์ประกอบแต่ละตัว มีค่า CR มากกว่า ค่า AVE (CR > AVE) ได้ผ่าน

การวัดความเที่ยงตรงเชิงรวม (Convergent Validity) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้อธิบายตัวแปรแฝงนี้ได้ค่อนข้างดี เนื่องจากมีค่าใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่กำหนดเกือบทุกตัว รวมทั้งมีค่าน้ำหนักปัจจัยที่เหมาะสมมากกว่าเกณฑ์

จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประชุมกลุ่มเพื่อยืนยันปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Informant: INF) เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่ยกมาเป็นประเด็นคำถาม โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการจัดทีมงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดการนโยบาย โดยรวมเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยมุ่งให้ความสำคัญกับการวางแผนนโยบายและเป้าหมายมุ่งเน้นการประกอบกิจการด้วยความดูแลเอาใจใส่ต่อผู้มีส่วนได้เสีย เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีความสำคัญในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จากข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับบทสนทนา ดังนี้

“...เห็นด้วยสามารถทำได้ โดยเน้นไปที่คน สร้างการรับรู้เรื่องของการรักษาสีเขียว...” (INF 1, 2025) สอดคล้องกับ “ทำได้ทุกข้อ แต่ต้องทำผู้นำที่เข้าบริบทจริง ๆ ให้ได้ว่าเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างไรได้ วางเป็นแนวทาง...” (INF 12, 2025)

2. ด้านที่พักและพื้นที่โดยรอบ โดยรวมเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยผู้ประกอบการต้องให้ความสนใจด้านสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การนำกลับมาใช้ใหม่ได้ สอดคล้องกับบทสนทนา ดังนี้

“...เห็นด้วยในทุกข้อสามารถทำได้ แต่วัสดุอุปกรณ์ที่นำกลับมาใช้ใหม่ต้องทำให้ผู้รับบริการ และผู้ให้บริการเข้าใจ เช่น ผู้ให้บริการต้องเข้าใจในวิถีของการ Re-use อย่างถูกต้องและถูกสุขอนามัยด้วย...” (INF 2, 2025) สอดคล้องกับ “...สำหรับตัวชีวิตคิดว่าเพียงพอและครอบคลุมเรายังสามารถสร้างกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วย เช่น ให้ปลูกพืชผักสวนครัว...” (INF 5, 2025)

3. ด้านการจัดการพลังงาน โดยรวมเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยมุ่งให้ความสำคัญกับการวางระบบไฟฟ้าให้มีแสงสว่างในสถานที่บริการ รวมไปถึงการปรับลดพื้นที่ปรับอากาศ อีกทั้งต้องคำนึงถึงการใชพลังงานทดแทนการใช้ไฟฟ้า เช่น ติดตั้งแผง Solar cell หรือผลิต Biogas จากขยะ/น้ำเสีย เป็นต้น จากข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับบทสนทนา ดังนี้

“...ถ้าเอาไปวัดโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมถือว่ามีความสอดคล้อง จริง ๆ ใช้กับโฮมสเตย์ที่พักทั่วไปก็ได้ เช่นเดียวกัน...” (INF 6, 2025) สอดคล้องกับ “...สำหรับสถานที่บริการอาจจะรวมไปถึงพื้นที่การเรียนรู้ การใช้ธรรมชาติเป็นตัวช่วยในการช่วยลดการใช้พลังงานได้...” (INF 7, 2025)

4. ด้านการขนส่ง โดยรวมเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยมุ่งให้ความสำคัญกับการใช้พลังงานทางเลือกในการขนส่ง วางแผนให้ข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว ภายในชุมชน มีระบบโครงข่ายการสัญจรที่เชื่อมต่อครอบคลุมกัน จากข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับบทสนทนา ดังนี้

“...เห็นด้วยนะ ที่พักกับแหล่งท่องเที่ยวต้องพูดคุยกันวางแผนเส้นทางการเดินทางให้เหมาะสม จะทำให้สามารถทั้งกิน นอน เที่ยว ได้ในที่เดียว...” (INF 10, 2025) สอดคล้องกับ “...อย่างที่บ้านน้ำเขียวเป็นชุมชนริมคลอง เราสร้างจุดเด่นเรื่องการเดินทางได้ เช่น เอาเรือมารับผู้รับบริการ ก็จะเป็นจุดเด่น คนในชุมชนมีรายได้ด้วย...” (INF 14, 2025)

5. ด้านกิจกรรมและการท่องเที่ยวธรรมชาติ โดยรวมเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยมุ่งให้ความสำคัญการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับผู้รับบริการสู่การชดเชยคาร์บอนที่สามารถสร้างการมีส่วนร่วมและสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนด้านการรักษา อนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการจำหน่ายของที่ระลึกที่เป็นของพื้นเมืองและหาได้ในชุมชน จากข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับบทสนทนา ดังนี้

“...ดีมากนะค่ะ ส่วนใหญ่แล้วที่พักแบบโฮมสเตย์ผู้มาพักจะได้ใกล้ชิดธรรมชาติกับวิถีชีวิตชุมชน สถานที่ท่องเที่ยวโดยรอบก็น่าจะคล้าย ๆ กัน...” (INF 15, 2025) สอดคล้องกับ “...สำหรับของที่ระลึกถ้าเป็นของที่อยู๋ชุมชนแล้วจะดีมากเลย เพราะสามารถที่จะสร้างงานสร้างอาชีพได้ จึงทำเป็นฐานการเรียนรู้ก็สามารถสร้างรายได้อีกช่องทาง...” (INF 16, 2025)

6. ด้านรายการจัดซื้อและการจัดการการจัดซื้อจัดจ้าง โดยรวมเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยมุ่งให้ความสำคัญกับการจัดซื้อสินค้าและจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คือ การจัดซื้อสินค้าในปริมาณที่เหมาะสม วางแผนและบริหารจัดการการใช้วัสดุและสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพ จัดซื้อวัตถุดิบภายในท้องถิ่นตามฤดูกาลและวางแผนเมนูอาหารจากท้องถิ่น ที่พักจะเกิดการประหยัดในต้นทุนการผลิตจากกระบวนการผลิต จากข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับบทสนทนา ดังนี้

“...ทำได้ทุกข้อ จริง ๆ โดยส่วนใหญ่พื้นที่โฮมสเตย์ชาวบ้านก็จะทำสวน ไร่ อยู่กับธรรมชาติอยู่แล้วถ้าเราวางแผนดี ๆ ก็สามารถเอาสินค้าจากชาวบ้านมาขายได้ตามฤดูกาล...” (INF 12, 2025) สอดคล้องกับ “...เราต้องวางแผนเก็บสินค้าในคลังเราให้ดีโดยวัตถุดิบ หรือสินค้าที่มีในชุมชนเราอาจจะทำการถนอมอาหาร หรือหาวิธีเก็บเอาไว้ให้นาน ๆ ...” (INF 15, 2025)

7. ด้านการจัดการของเสีย โดยรวมเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยมุ่งให้ความสำคัญกับการจัดการของเสียครอบคลุมการจัดการเศษอาหาร ก่อนเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดการอุดตันของท่อระบายน้ำ และนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ เช่น ทำปุ๋ยหมักหรือน้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป จากข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับบทสนทนา ดังนี้

“...เห็นด้วย เพราะครอบคลุมตามเป้าประสงค์ ให้ความสำคัญกับสุขอนามัยและการรักษาความสะอาด ทารกจัดของเสียถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างมาก...” (INF 14, 2025) สอดคล้องกับ “...จริง ๆ เราให้ความสำคัญกับการทำ Zero waste มาก ๆ เช่น การแยกขยะ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมาก...” (INF 15, 2025)

8. ด้านการจัดการน้ำ โดยรวมมีความเห็นว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยมุ่งให้ความสำคัญกับภายในที่พักต้องจัดการน้ำ การนำน้ำมารีไซเคิลและใช้ซ้ำ การมีมาตรการลดการใช้น้ำส่งเสริมให้ผู้มาใช้บริการตระหนักถึงการใช้น้ำอย่างรับผิดชอบ รวมถึงการใช้ผ้าเช็ดตัว ผ้าปูที่นอนซ้ำ กรณีที่พักมากกว่า 1 คืน การนำน้ำที่ผ่านการใช้แล้ว หรือที่บำบัดคุณภาพแล้วมาใช้ประโยชน์ที่เหมาะสมและปลอดภัย จากข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับบทสนทนา ดังนี้

“...จริง ๆ ถ้าลูกค้าพัก 2 คืน เราจะแจ้งลูกค้า ว่าเราตระหนักถึงการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนะจึงจะไม่เปลี่ยนผ้าปูกับผ้าเช็ดตัว...” (INF 5, 2025)

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

จากการสรุปองค์ประกอบผ่านการวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน CFA และการประชุมกลุ่ม ผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทยที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้นิยามใหม่ คือ “WE WEALTH STANDARD คือ การนำเสนอโมเดลของความอุดมสมบูรณ์ และความมั่งคั่งของสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การเป็นโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดง WE WEALTH STANDARD

จากภาพที่ 2 สามารถอธิบายแนวทางการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย ภายใต้นิยามใหม่ คือ “WE WEALTH STANDARD ได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการจัดการของเสีย (Waste Management) มีแนวทางคือ 1) การลดการบริโภคทรัพยากรที่เกินความจำเป็น วางแผนการใช้อย่างมีประสิทธิภาพหรือหาทรัพยากรที่มีคุณภาพมาทดแทน 2) การจัดการเศษอาหาร น้ำมันและไขมัน ก่อนเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การจัดให้มีภาชนะแยกเศษอาหารเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์ 4) มีกิจกรรมตามหลัก 3 R คือ ลดการเกิดขยะ (Reduce) นำไปใช้ซ้ำ (Reuse) และคัดแยกนำกลับไปใช้ใหม่ (Recycle)

ด้านที่ 2 ด้านการจัดการพลังงาน (Energy Management) มีแนวทางคือ 1) การบำรุงรักษาอุปกรณ์ภายในที่พักให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ 2) มีกิจกรรมลดการใช้พลังงานภายในที่พัก 3) การปรับลดพื้นที่ปรับอากาศ เพิ่มการถ่ายเทอากาศและรักษาสีสิ่งแวดล้อม 4) นำเทคโนโลยี หรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานเข้ามาช่วยเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ด้านที่ 3 ด้านการจัดการน้ำ (Water Management) มีแนวทางคือ 1) จัดกิจกรรมลดการใช้น้ำสำหรับผู้ให้บริการและคนในชุมชน 2) ใช้อุปกรณ์ประหยัดน้ำ หรือระบบตรวจสอบการรั่วของน้ำที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม 3) มีกิจกรรมการนำน้ำที่ผ่านการใช้แล้ว หรือผ่านการบำบัดคุณภาพแล้วมาใช้ประโยชน์ที่เหมาะสมและปลอดภัย 4) การส่งเสริมให้ผู้มาใช้บริการใช้ผ้าเช็ดตัว ผ้าปูที่นอน กรณีสักพักมากกว่า 1 คืน 5) การทำรายงานสถิติการใช้น้ำเพื่อประโยชน์ในการติดตามการใช้น้ำ 6) การใช้ประโยชน์จากระบบบำบัดน้ำเสีย เช่น ตะกอน หรือ การผลิตก๊าซชีวภาพ เป็นต้น

ด้านที่ 4 ด้านการจัดการนโยบายและการจัดการทีม (Eco-friendly Team and Policy Management) มีแนวทางคือ 1) การวางนโยบายและกำหนดเป้าหมายด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจน 2) การแต่งตั้งผู้นำและกำหนดความรับผิดชอบในรูปของคำสั่งแต่งตั้ง 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและวิถีปฏิบัติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4) การประกาศนโยบายการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้คนในชุมชนทราบ และนำไปปฏิบัติ 5) กำหนดการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมกันวางแผนการดำเนินการ รวมทั้งแก้ปัญหา และการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ด้านที่ 5 ด้านกิจกรรมและการท่องเที่ยวธรรมชาติ (Activity and Nature Tourism) มีแนวทางคือ 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างองค์กรท้องถิ่น 2) ร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนและหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง 3) สนับสนุนร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรม 4) ส่งเสริมกิจกรรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ 5) การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม การขยายฐานการท่องเที่ยวโดยการรักษาความหลากหลายของธรรมชาติและวัฒนธรรม 6) มีจิตสำนึกต่อการรักษาสีสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ด้านที่ 6 ด้านรายการจัดซื้อและการจัดการการจัดซื้อจัดจ้าง (List of Purchasing and Procurement Management) มีแนวทางคือ 1) สนับสนุนเศรษฐกิจของท้องถิ่น ส่งเสริมทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นจุดเด่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและก่อให้เกิดการกระจายรายได้ในชุมชน 2) ใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น สินค้าที่ผ่านการรับรองจากหน่วยงาน 2) การจัดซื้อสินค้าในปริมาณที่เหมาะสม สรุปรายการผลิตภัณฑ์ที่จัดซื้อเป็นหลัก จัดทำเป็นตารางรายการระบุแหล่งที่ซื้อและระยะทาง เพื่อแสดงให้เห็นว่าจัดซื้อในท้องถิ่น และรายงานข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้นำ

ด้านที่ 7 ด้านการขนส่ง (Transportation) มีแนวทางคือ 1) การใช้พลังงานทดแทนภายในที่พักและชุมชนโดยจัดให้มีรถจักรยานหรือพาหนะที่ใช้พลังงานทดแทน 2) การมีแผนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว 3) การจัดระบบโครงข่ายการสัญจรที่เชื่อมต่อกันระหว่างที่พัก แหล่งท่องเที่ยว 4) การควบคุมความเร็วในพื้นที่ชุมชนเพื่อลดมลพิษทางเสียง การประหยัดน้ำมัน

ด้านที่ 8 ด้านที่พักและพื้นที่โดยรอบ (Home and Nearby Area) มีแนวทางคือ 1) เพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในสถานประกอบการ ปลูกต้นไม้ที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น และใช้ประโยชน์ในการตกแต่งพื้นที่ 2) เลือกใช้ภาชนะที่ทนและสามารถนำกลับมาใช้ หรือย่อยสลายได้สำหรับวัสดุที่ใช้แล้วทิ้ง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) เพื่อยืนยันองค์ประกอบ และการสนทนากลุ่มเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการพัฒนาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ในประเทศไทย ประกอบด้วย 8 ด้าน ภายใต้แนวคิด “WE WEALTH STANDARD” ผู้วิจัยอภิปรายผลสรุปองค์ประกอบ และแนวทางของการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พัก ดังนี้ 1) ด้านการจัดการของเสีย (Waste Management) ต้องวางแนวทางเพื่อเป็นมาตรการลดการเกิดขยะ ไม่ให้เกิดการมีขยะตกค้างภายในพื้นที่ โดยสามารถนำหลัก 3 R มาใช้เพื่อลดมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยต้องมีกระบวนการบริหารจัดการขยะของชุมชน วางแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในแต่ละชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น วัด ทุกภาคส่วนบูรณาการกัน (Vinijkul, et al., 2023) 2) ด้านการจัดการพลังงาน (Energy Management) การใช้พลังงานทางเลือกในการขนส่งภายในที่พัก และชุมชน ตรวจสอบและลดการใช้แสงสว่างที่ไม่จำเป็นส่งเสริมกิจกรรมลดการใช้พลังงานในภายในที่พัก นำเทคโนโลยี หรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานเข้ามาช่วย เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับ Khamton and Jaroensuk (2025) ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักอย่างยั่งยืนในจังหวัดนครนายก พบว่า การพัฒนาธุรกิจที่พักครอบคลุมด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยการใช้พลังงานทดแทนและการจัดการทรัพยากร เพื่อสร้างความยั่งยืนในภาพรวมของชุมชน 3) ด้านการจัดการน้ำ (Water Management) ภายในที่พักต้องจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ทั้งการใช้น้ำจากแหล่งน้ำส่งเสริมให้ผู้มาใช้บริการตระหนักถึงการใช้น้ำอย่างรับผิดชอบ และการนำน้ำผ่านการบำบัดคุณภาพแล้วมาใช้ประโยชน์ที่เหมาะสมและปลอดภัย โดยต้องมีแนวทางการพัฒนาทรัพยากรน้ำ การจัดกิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำและสร้างจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดแหล่งน้ำตั้งกฎระเบียบในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำร่วมกัน (Panleow, 2023) 4) ด้านการจัดการนโยบายและการจัดการทีม (Eco-friendly Team and Policy Management) ผู้ประกอบการต้องดำเนินการตามนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม บริหารจัดการในการลดการใช้สิ่งที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม โดยในการใช้วัสดุหรืออุปกรณ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กำหนดความรับผิดชอบของแต่ละคนเพื่อรองรับการบริการที่ สอดคล้องกับ Chunnapiya (2023) ที่ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การออกแบบผลิตภัณฑ์และตราสินค้ารักษ์โลก ประเภท Upcycle พบว่า ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามมาทำให้ผู้บริโภคทั่วโลกหันมาใช้ผลิตภัณฑ์รักษ์โลกกันมากขึ้น โดยประเทศไทยได้พัฒนาแผน BCG Model โดยมีเป้าหมายค่านึงถึงความยั่งยืนของทรัพยากรสิ่งแวดล้อม 5) ด้านกิจกรรมและการท่องเที่ยวธรรมชาติ (Activity and Nature Tourism) ผู้ประกอบการสนับสนุนกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวของท้องถิ่น ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยคาร์บอน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับผู้รับบริการ พัฒนาสู่การท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Tourism) ที่เกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการช่วยลดก๊าซคาร์บอน (Puangsang, 2023) 6) ด้านรายการจัดซื้อและการจัดการการจัดซื้อจัดจ้าง (List of Purchasing and Procurement Management) ชุมชนต้องวางแผนและบริหารจัดการการใช้วัสดุและสินค้าคงคลัง โดยการจัดซื้อสินค้าในปริมาณที่เหมาะสม วางแผนเมนูอาหารจากท้องถิ่น คัดเลือกและซื้อผลิตภัณฑ์ที่หาได้ในท้องถิ่น หรือการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยชุมชนต้องสนับสนุนการค้นหาอัตลักษณ์ของชุมชน สร้างกระบวนการเรียนรู้ อนุรักษ์และฟื้นฟูภูมิปัญญาอาหารท้องถิ่น คนในชุมชนมีส่วนร่วมคิด และร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนา Thammasorn and Suwannarak (2023) 7) ด้านการขนส่ง (Transportation) ใช้นวัตกรรมขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ใช้พาหนะพลังงานสะอาด วางระบบโครงข่ายการสัญจรที่เชื่อมต่อกันโดย การจัดแผนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางการเดินทาง ทำให้นักท่องเที่ยวง่ายต่อ

การเดินทาง ความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว ที่สามารถเข้าถึงได้ นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวได้ทั้งตนเอง Chantrathip and Nathalang (2023) 8) ด้านที่พักและพื้นที่โดยรอบ (Home and Nearby Area) การเพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในสถานประกอบการ ปลูกต้นไม้ที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น และใช้ประโยชน์ในการตกแต่งพื้นที่ โดยการนำสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ ตกแต่งเพื่อเพิ่มคุณค่าและมีเอกลักษณ์ สอดคล้องกับ Thongkamnus, et al. (2024) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาโรงแรมประเภทโฮสเทลภายใน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยพบว่าการนำทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการออกแบบให้เกิดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น การนำวัสดุโบราณสมัยก่อนมาใช้ตกแต่งให้เกิดคุณค่า และนำสินค้าที่เป็นสัญลักษณ์ของอยุธยา นำมาเป็นของว่างให้กับลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. สำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์สามารถนำ WE WEALTH STANDARD ไปใช้จริงในการพัฒนาต่อยอดเป็นโฮมสเตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อยกระดับโฮมสเตย์และเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ให้มากยิ่งขึ้น โดยเริ่มจากความต้องการของชุมชน ให้องค์ความรู้ด้านการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแก่คนในชุมชน เพื่อสร้างความความใจและเพิ่มการมีส่วนร่วมและบทบาทของคนในชุมชน อันนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งถือเป็นการพัฒนาที่เป็นแบบ Global to Local ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
2. สำหรับหน่วยงานภาครัฐสามารถนำ WE WEALTH STANDARD ไปใช้เพื่อวางนโยบาย วางแนวทางในการพัฒนาธุรกิจที่พักในแต่ละชุมชนให้มีมาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ สร้างเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ที่โดดเด่น เพื่อให้ชุมชนมีความแข็งแรง เกิดการจ้างงาน และเกิดความเข้มแข็งในชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยที่ศึกษาการจัดการที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจที่พักสามารถศึกษาในกลุ่มที่พักประเภทอื่นได้ เช่น โฮมลอจจ รีสอร์ท เกสเฮาส์ บังกะโล เป็นต้น เนื่องจากโฮมสเตย์เป็นที่พักระดับชุมชน หากนำไปพัฒนาต่อยอดในที่พักระดับที่สูงขึ้นจะยิ่งทำให้เป็นการเปิดโอกาสในการสร้างรายได้กับกลุ่มตลาดเฉพาะ
2. การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาและวิจัยเพิ่มเติมในเรื่องของความต้องการและทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงยั่งยืน เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถปรับปรุงการให้บริการและพัฒนากลยุทธ์การตลาดที่สอดคล้องกับแนวโน้มการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

References

- Chantrathip, C., and Nathalang, C., (2023). Approaches to the Development of Tourism in a Holistic Smart City: A Case Study in Phuket. *Journal of Nakhonratchasima College Humanities and Social Sciences*, 17(2), 198-212. (In Thai)
- Chunnapiya, N., (2023). Eco-friendly product and branding design : Upcycle. *Journal Design Echo*, 4(1), 55-62. (In Thai)
- Hair, J. F., Sarstedt, M., Hopkins, L., and Kuppelwieser, V. G. (2014). Partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM): An emerging tool in business research. *European Business Review*, 26(2), 106–121.
- Junping, L., and Intaraporn, W. (2024). The Development Discourse in Modern Thai Rural Society in the Baan Rai Plai Fun Novel Series. *Journal of Arts and Thai Studies*, 46(3), 3841-3817. (In Thai)

- Khamton, A., and Jaroensuk, A., (2025). Approaches Sustainable Development Approaches for Accommodation Businesses in Nakhon Nayok Province. *Choe Dok Peep Review Journal*, 1(1), 1-15. (In Thai)
- Macmillan, T. T. (1971). The Delphi Technique. Paper presented at the annual meeting of the California Junior College Associations Committee on Research and Development, Monterey, California.
- Panleow, J. (2023). The Participatory Approach to Community Water Resources Information Management. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 6(6), 3244-3258. (In Thai)
- Puangsang, M. (2023). Low Carbon Tourism: Eco-Friendly Tourism. *Academic Journal of Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus*. 12(2), 615-627.
- Sriget, U. (2023). Community-Based Tourism for the Sustainable Development. *Western University Research Journal of Humanities and Social Science*, 8(2), 270-279.
- Tekhanmag, K., (2021). Model Development of Cultural Tourism Promotion by Community-Based Tourism of Mon Community, Sainoi Sub-District, Bang Ban District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. *Rajapark Journal*, 15(43), 166-182. (In Thai)
- Thammasorn, W., and Suwannarak, J., (2023). Factors Affecting the Intention Consumer Samui Island Local Food. *Journal of MCU Peace Studies*, 11(4), 1389-1401. (in Thai)
- Thongkamnus, T., Nanamchiew, P., Sangsrijan, C., and Kumpiranon, S., (2024). Guideline For Upgrading Hostel In Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. *Management Sciences Valaya Alongkorn Review*, 5(1), 1-17. (in Thai)
- Venugopal, K., and Ranganath, N. S. (2025). Eco-Conscious Travellers: Preferences and Perceptions of Homestay Accommodations. In *Global Practices and Innovations in Sustainable Homestay Tourism* (pp. 203-228): IGI Global Scientific Publishing.
- Vinijkul, R., Prompasit, P., Boonniyom, P., and Thongsap N. (2023). Waste Management (Zero Waste): A Case Study of a Model Community Kamphaeng Phet Province. *Journal of Humanities and Social Sciences, Southeast Asia University*, 8(1), 120-132. (In Thai)
- Yothicar, P., et al. (2023). An approach for enhancing the tourism value chain: A case of Nakhon Nayok province, Thailand. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 44(2), 565